

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.3.2018
COM(2018) 123 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη
χρηματοδότηση των εξωτερικών δράσεων το 2016**

{SWD(2018) 64 final}

1. Παγκόσμιες δεσμεύσεις

Το 2016 η Ευρωπαϊκή Ένωση άρχισε να διεξάγει συζητήσεις σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης, την υλοποίηση του θεματολογίου του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) που περιλαμβάνει, οι οποίοι συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών το 2015, και κατάρτισε επίσης μια συνολική στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας (συνολική στρατηγική).

Το 2016, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της εξακολούθησαν να αποτελούν τον μεγαλύτερο πάροχο αναπτυξιακής χρηματοδότησης στον κόσμο, συνεισφέροντας περισσότερο από το ήμισυ της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας (ΕΑΒ) παγκοσμίως. Μόνο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκταμίευσε πάνω από **10,3 δισ. EUR για επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια εξ ονόματος της ΕΕ** με στόχο τη μείωση της φτώχειας στον κόσμο, τη διασφάλιση της βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης και την προαγωγή της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πολυάριθμες ανθρωπογενείς και φυσικές καταστροφές που καταγράφηκαν το 2016, ο προϋπολογισμός της ΕΕ για ανθρωπιστική βοήθεια το 2016 ήταν υψηλότερος από ποτέ και ανήλθε σε **2,3 δισ. EUR** (συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων του ΕΤΑ), εξασφαλίζοντας **ανθρωπιστική βοήθεια**, συμπεριλαμβανομένων της τροφής, καταλύματος, προστασίας, υγιεινομικής περίθαλψης και καθαρού νερού, σε **περισσότερα από 120 εκατ. άτομα σε 80 και πλέον χώρες.**

Συνολική στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας (συνολική στρατηγική)

Η **συνολική στρατηγική** για το 2016 αποσκοπεί στη δημιουργία ενός «κοινού οράματος» και «κοινών δράσεων» για μια «ισχυρότερη Ευρώπη»¹. Στη στρατηγική καθορίζονται τα βασικά συμφέροντα και οι αρχές της ΕΕ και παρέχεται χάρτης πορείας για μια περισσότερο αξιόπιστη, υπεύθυνη και ευπροσάρμοστη ΕΕ στον κόσμο, η οποία θα καθοδηγεί για πολλά ακόμα χρόνια τις ενωσιακές δράσεις. Οι στόχοι της εξωτερικής δράσης της ΕΕ συνάδουν πλήρως με το όραμα του θεματολογίου του 2030, ενώ οι ΣΒΑ θα εισαγάγουν οριζόντια διάσταση στην υλοποίηση της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ.

Σύμφωνα με αυτή τη στρατηγική, το 2016 η ΕΕ επικεντρώθηκε στους πέντε τομείς πολιτικής προτεραιότητας: επένδυση στην ανθεκτικότητα των κρατών και των κοινωνιών στην ανατολική και νότια Ευρώπη και παροχή ολοκληρωμένης προσέγγισης έναντι των συγκρούσεων και των κρίσεων· ενίσχυση της ασφάλειας και της άμυνας· ενίσχυση της σχέσης μεταξύ εσωτερικής/εξωτερικής πολιτικής, με ιδιαίτερη έμφαση στη μετανάστευση· επικαιροποίηση των υφιστάμενων ή χάραξη νέων περιφερειακών και θεματικών στρατηγικών· και ενίσχυση των προσπαθειών δημόσιας διπλωματίας.

Ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας

Η ΕΕ εργάζεται σταθερά για έναν ειρηνικό κόσμο, ενώ έχει καθοδηγήσει και έχει στηρίξει διαπραγματεύσεις για τον περιορισμό των εντάσεων παγκοσμίως. Το 2016 μεταξύ των εν λόγω διαπραγματεύσεων περιλαμβάνονταν η έναρξη εφαρμογής της ιστορικής διεθνούς συμφωνίας για το **πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν** και η ειρηνευτική συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και του κινήματος *Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia* (FARC) στην **Κολομβία**.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΕ εξακολούθησε, αφενός, να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στις διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση των **κρίσεων στην Ουκρανία** και, αφετέρου, να συνεργάζεται με τους διεθνείς εταίρους της για την παροχή στήριξης στη **Συρία**, το **Ιράκ** και τη **Λιβύη** εναντίον της δράσης του Da'esh.

¹ http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

Ο μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP)² είναι ένας από τους μηχανισμούς μέσω των οποίων η ΕΕ μπορεί να εκπληρώσει τον ρόλο της ως «**ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας**», αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή των δράσεων της Ένωσης στους τομείς της αντιμετώπισης κρίσεων, της πρόληψης των συγκρούσεων, της οικοδόμησης της ειρήνης και της ετοιμότητας σε περιπτώσεις κρίσεων, καθώς και στην αντιμετώπιση παγκόσμιων και διαπεριφερειακών απειλών.

Οι δράσεις για την αντιμετώπιση κρίσεων επιτρέπουν την άμεση αντίδραση σε απρόβλεπτα συμβάντα· αποτελούν βασικό στοιχείο το οποίο θα επιτρέψει στην ΕΕ να καταρτίζει άμεσα πολιτικά σχέδια που θα μπορούν να συμβάλλουν σε ευαίσθητες διπλωματικές διαδικασίες και καταστάσεις συγκρούσεων, και θα δημιουργήσει νέες προοπτικές διαλόγου και επίλυσης συγκρούσεων.

Ο μηχανισμός αυτός καλύπτει επίσης την ανάγκη για παροχή στήριξης όσον αφορά την οικοδόμηση και την ενίσχυση της ικανότητας της κοινωνίας των πολιτών και άλλων οργανώσεων που συμμετέχουν στην οικοδόμηση της ειρήνης.

Η ΕΕ αύξησε περαιτέρω την ανθεκτικότητα και την ετοιμότητα των τρίτων χωρών για την προστασία των στρατηγικών πλεονεκτημάτων τους όταν απειλούνται από ένα φάσμα δυνητικών **υβριδικών επιθέσεων**, από την τρομοκρατία μέχρι το οργανωμένο έγκλημα και τον μετριασμό των χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών (ΧΒΡΠ) κινδύνων, όπως φαίνεται από την κοινή ανακοίνωση για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών³.

Νέα κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη

Τον Σεπτέμβριο του 2015 η διεθνής κοινότητα απάντησε στις αναδυόμενες νέες τάσεις και τις παγκόσμιες προκλήσεις, εγκρίνοντας το θεματολόγιο του 2030 και τους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης που περιλαμβάνονται σε αυτό⁴.

Ανταποκρινόμενη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε το 2016 **πρόταση για μια νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη**⁵, η οποία ευθυγραμμίζει την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ με το θεματολόγιο του 2030, λαμβάνοντας υπόψη το πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα και τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Η νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, η οποία υπογράφηκε τον Ιούνιο του 2017 κατόπιν τριμερών συζητήσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, παρέχει ένα κοινό όραμα και πλαίσιο δράσης για την αναπτυξιακή συνεργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της.

Πρωθυμεία μια συνεκτική προσέγγιση όσον αφορά τους ανθρώπους, τον πλανήτη, την ευημερία, την ειρήνη και τη συνεργασία (οι «πέντε αρχές» του θεματολογίου του 2030). Πρωταρχικός στόχος παραμένει η εξάλειψη της φτώχειας, με πλήρη ενσωμάτωση της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής διάστασης της βιώσιμης ανάπτυξης. Η κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη επιβεβαιώνει τη δέσμευση της ΕΕ για **συνοχή της αναπτυξιακής πολιτικής** (ΣΑΠ), η οποία απαιτεί να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της αναπτυξιακής συνεργασίας σε πολιτικές που είναι πιθανό να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες, ως σημαντική συνεισφορά για την επίτευξη των ΣΒΑ στις χώρες-εταίρους.

Μετά τη συμφωνία του Κοτονού

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0230&qid=1517582903371&from=EL>

³ JOIN(2016)18 final της 6.4.2016

⁴ *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development* (Μετασχηματισμός του κόσμου μας: θεματολόγιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030), ψήφισμα που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 (UNGA A/RES/70/1)

⁵ Τελικό κείμενο: ΕΕ 2017/C 210/01 της 30ής Ιουνίου 2017

Η ισχύουσα **συμφωνία εταιρικής σχέσης του Κοτονού** μεταξύ της ΕΕ και 79 χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) θα λήξει το 2020. Η συμφωνία υπήρξε **η μεγαλύτερη, η πιο ολοκληρωμένη και μακροχρόνια γεωγραφική εταιρική σχέση παγκοσμίως**. Έχει συμβάλει στη μείωση της φτώχειας, στην αύξηση της σταθερότητας και στην ένταξη των χωρών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία.

Κατόπιν ευρείας διαβούλευσης, στην κοινή ανακοίνωση του 2016 με τίτλο «Μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού»⁶ καθορίστηκαν τα δομικά στοιχεία που απαιτούνται για τη δημιουργία μιας ισχυρότερης, ανανεωμένης πολιτικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες ΑΚΕ, η οποία θα βασίζεται **σε μια πραγματική εταιρική σχέση ίσων** και στην εξεύρεση κοινών λύσεων σε κοινά προβλήματα.

Φύλο

Από την ίδρυσή της, η ΕΕ έχει δεσμευτεί για την ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα και τη χειραφέτηση γυναικών και κοριτσιών. Στο **σχέδιο δράσης για θέματα φύλου στις εξωτερικές σχέσεις 2016-2020**⁷ καθορίζεται ένα φιλόδοξο πλαίσιο δράσης προκειμένου να υποστηριχθεί η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στον σχεδιασμό όλων των προγραμμάτων της ΕΕ, στην πολιτική και στους πολιτικούς διαλόγους με τις χώρες εταίρους, καθώς και στις διεθνείς διαπραγματεύσεις, και να ενισχυθούν οι εταιρικές σχέσεις με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Το πλαίσιο δράσης καλύπτει τέσσερις βασικούς πυλώνες: διασφάλιση της σωματικής και ψυχολογικής ακεραιότητας κοριτσιών και γυναικών, μεταξύ άλλων μέσω της καταπολέμησης κάθε μορφής βίας και κάθε επιβλαβούς πρακτικής· οικονομική και κοινωνική χειραφέτηση· ενίσχυση της φωνής και της συμμετοχής των γυναικών· και μεταβολή της θεσμικής νοοτροπίας.

Το 2016 δημιουργήθηκαν οι βάσεις για την υλοποίηση, όπως οι εθνικές μελέτες ανάλυσης.

Συνεκτίμηση ζητημάτων φύλου στη Ζάμπια

Από την αναπτυξιακή συνεργασία με τη Ζάμπια, ιδίως μέσω του χαρτοφυλακίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), προκύπτει ορθή πρακτική όσον αφορά την ενίσχυση της **συνεκτίμησης ζητημάτων φύλου**, με συνεχή προσοχή στην ισότητα των φύλων στα διαφορετικά προγράμματα και δραστηριότητες. Για παράδειγμα, προσοχή στις γυναίκες εμπόρους στον γεωργικό τομέα, έμφαση σε ζητήματα φύλου στη διακυβέρνηση, και ενσωμάτωση ζητημάτων φύλου στον πολιτικό διάλογο.

Βιώσιμη ενέργεια και αλλαγή του κλίματος

Η εμβληματική πρωτοβουλία της ΕΕ, η **συμμαχία όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη (GCCA+)**, επικαιροποίησε τη στρατηγική της ώστε να αντικατοπτρίζει τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή και το θεματολόγιο του 2030, και διοργάνωσε στις Βρυξέλλες, τον Σεπτέμβριο, παγκόσμια εκπαιδευτική εκδήλωση η οποία προσείλκυσε περισσότερους από 250 συμμετέχοντες από 45 χώρες. Η GCCA+ ενέκρινε επτά νέες δράσεις χωρών το 2016, συνεχίζοντας την παροχή στήριξης στις πλέον ευάλωτες χώρες [στα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη (ΑΜΝΚ) και στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (ΛΑΧ)]. Συνολικά, οι συνεισφορές από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της για τη στήριξη προς τις αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος ανήλθαν σε 20,2 δισ. EUR το 2016 (εκ των οποίων 2,7 δισ. EUR προήλθαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, και 1,9 δισ. EUR από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων)⁸.

⁶ JOIN(2016)52 final της 22.11.2016

⁷ SWD(2015)182 final της 21.9.2015· Συμπεράσματα του Συμβουλίου 13183/15 της 26.10.2015

⁸ <http://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2017/10/17/climate-finance-eu/>

Στο πλαίσιο του **Μηχανισμού Εταιρικής Σχέσης**⁹, η ΕΕ εξακολούθησε να εγκρίνει νέες δράσεις για το κλίμα με στρατηγικούς εταίρους όπως η Κίνα, η Βραζιλία, το Μεξικό και η Νότια Κορέα. Οι δράσεις αυτές ενισχύουν τον παγκόσμιο ηγετικό ρόλο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και τη στήριξη της μετάβασης προς οικονομίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Σχολές γεωργικής πρακτικής στο Μαλάουι

Για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος στο Μαλάουι και την προώθηση μιας ανθεκτικής γεωργίας, η GCCA+ δημιούργησε τις **σχολές γεωργικής πρακτικής για την ενίσχυση της βιώσιμης γεωργίας**. Με τη χρήση της προσέγγισης της «εμπειρικής μάθησης» οι γεωργοί έμαθαν να βελτιώνουν και να διαφοροποιούν την παραγωγικότητά τους· μείωσαν την υποβάθμιση της γης, και ενσωμάτωσαν κοινωνικές δραστηριότητες για να διασφαλίσουν τη συνοχή. Από το έργο επωφελούνται 43 000 ευάλωτα άτομα σε 7 200 νοικοκυριά τεσσάρων επαρχιών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εργάζεται για να βελτιώσει την πρόσβαση σε αξιόπιστες και βιώσιμες πηγές ενέργειας ως «πράσινο» μοχλό ανάπτυξης. Μέσω των δεσμεύσεων που ανέλαβε το 2016, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποσκοπεί στη βελτίωση της **πρόσβασης 40 εκατ. ανθρώπων στην ενέργεια παγκοσμίως** (30 εκατ. στην Αφρική), στην αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά εξήμισι gigawatt (GW) παγκοσμίως και πέντε GW στην Αφρική, και στην ετήσια εξοικονόμηση 15 εκατ. τόνων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα παγκοσμίως (11 τόννοι στην Αφρική) έως το 2020.

Ανθρώπινα δικαιώματα και χρηστή διακυβέρνηση

Το 2016 η ΕΕ διεξήγαγε διαλόγους και διαβουλεύσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα με 43 χώρες εταίρους και περιφερειακές ομάδες και συνέχισε να υποστηρίζει τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Θεσπίστηκε μια νέα πολυτομεακή προσέγγιση για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Αυτό θα ενισχύσει περαιτέρω τις διασυνδέσεις σε ευρύ φάσμα τομέων (δικαιοσύνη, μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας, βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και τελωνειακή μεταρρύθμιση) και φορέων που ασκούν κάποια μορφή εποπτείας και ελέγχου (κοινωνία των πολιτών, μέσα μαζικής επικοινωνίας, μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος, ανώτατα ελεγκτικά όργανα και κοινοβούλια).

Χρηστή διακυβέρνηση στο Μπενίν

Με βάση τις συστάσεις της Transparency International, η σύμβαση χρηστής διακυβέρνησης και ανάπτυξης για το Μπενίν, που δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2016, συγκεντρώνει σε ένα μέσο τη στήριξη στη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, στον τομέα της δικαιοσύνης και στον ιδιωτικό τομέα προκειμένου να βελτιωθούν οι συνολικοί μηχανισμοί ακεραιότητας του Μπενίν.

Η παροχή στήριξης στις χώρες-εταίρους, προκειμένου να μετασχηματίσουν τα οικεία συστήματα ασφάλειας, αποτελεί βασικό στοιχείο για τη βελτίωση της διακυβέρνησης. Η στήριξη των θεμελιωδών ελευθεριών και ο προσδιορισμός, κατά συμμετοχικό τρόπο, των αναγκών ασφάλειας των διαφορετικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των πιο ευάλωτων, περιλαμβάνονται μεταξύ των βασικών στόχων της νέας στρατηγικής της ΕΕ για τη **στήριξη της μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας (ΜΤΑ)**¹⁰.

Χρηματοδότηση της ανάπτυξης

⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32014R0234>

¹⁰ JOIN(2016)31 final της 5.7.2016

Εκτός από τις υγιείς πολιτικές, θα χρειαστούν μεγάλες επενδύσεις προκειμένου να επιτευχθούν οι ΣΒΑ, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η ΕΑΒ με τη μορφή επιχορηγήσεων παραμένει ουσιώδους σημασίας, πρέπει όμως να συμπληρωθεί με άλλα εργαλεία και πηγές χρηματοδότησης, όπως η κινητοποίηση εγχώριων πόρων ή οι ιδιωτικές επενδύσεις. Το 2016 προωθήθηκε η υλοποίηση του καινοτόμου θεματολογίου δράσης που συμφωνήθηκε το 2015 στο πλαίσιο της τρίτης διεθνούς διάσκεψης για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης στην Αντίς Αμπέμπα¹¹. το εν λόγω θεματολόγιο αξιοποιεί όλες τις πηγές χρηματοδότησης και καλύπτει τη συνεργασία επί σειράς θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων της τεχνολογίας, της επιστήμης, της καινοτομίας, του εμπορίου και της δημιουργίας ικανοτήτων.

Το προτεινόμενο **Ευρωπαϊκό Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο (ΕΕΣ)**¹² αποτελεί σαφές παράδειγμα της ισχυρής δέσμευσης της ΕΕ για υλοποίηση του συγκεκριμένου θεματολογίου. Το ΕΕΣ καθορίζει με ευρεία μέσα εφαρμογής τη νέα φιλοσοφία του θεματολογίου με στόχο την επίτευξη των ΣΒΑ. Το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο της ΕΕ για προσέλκυση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων σε φτωχές και ευάλωτες χώρες. Αποτελεί έναν νέο ολοκληρωμένο τρόπο συνεργασίας με τις χώρες εταίρους της ΕΕ, τα κράτη μέλη, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, άλλους χορηγούς και τον ιδιωτικό τομέα για τη **βελτίωση των επενδύσεων** στην Αφρική και τις γειτονικές χώρες της ΕΕ, με στόχο την προώθηση της δημιουργίας αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης.

¹¹ <https://www.un.org/esa/ffd/ffd3/>

¹² Ανακοίνωση της Επιτροπής COM(2016) 581 final· http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-3006_el.htm

2. Παγκόσμιος αντίκτυπος

Μετανάστευση και κινητικότητα

Το 2016 η ΕΕ ενίσχυσε τις προσπάθειες για την εκπλήρωση των δεσμεύσεών της σχετικά με τη μετανάστευση και την κινητικότητα, σύμφωνα με το **ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση για το 2015**¹³. Οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανταποκρίθηκαν στις άμεσες καταστάσεις που δημιουργήθηκαν από τη μαζική εισροή προσφύγων και μεταναστών, ενώ παράλληλα αντιμετώπισαν τα βασικά αίτια της μετανάστευσης. Η αντιμετώπιση των πιο μακροπρόθεσμων προκλήσεων –και ευκαιριών– που δημιουργούν η μετανάστευση και η αναγκαστική εκτόπιση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ολοκληρωμένης αναπτυξιακής πολιτικής και συνεργασίας της ΕΕ.

Η ΕΕ έλαβε σειρά μέτρων προκειμένου να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που συνεπάγονται οι αυξανόμενοι αριθμοί μεταναστών και προσφύγων που διακινδυνεύουν τη ζωή τους για να φτάσουν στην Ευρώπη. Μετά τη δήλωση ΕΕ-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου 2016¹⁴ και το αποτελεσματικό κλείσιμο της οδού των δυτικών Βαλκανίων, περιορίστηκαν σημαντικά οι διελεύσεις μεταναστών και οι ανθρώπινες απώλειες. Παρά τις εν λόγω προσπάθειες, το 2016 σημειώθηκαν μεγάλες ανθρώπινες απώλειες όσον αφορά μετανάστες και πρόσφυγες καθ' οδόν προς την Ευρώπη, με ραγδαία αύξηση του αριθμού των θανάτων στην οδό της κεντρικής Μεσογείου από τη Λιβύη. Η ΕΕ αύξησε την παροχή στήριξης και τον διάλογο με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται σε θέματα μετανάστευσης στη Λιβύη προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Το νέο **πλαίσιο εταιρικής σχέσης με γνώμονα τα αποτελέσματα**¹⁵ δρομολογήθηκε τον Ιούνιο του 2016, θεσπίζοντας μια νέα προσέγγιση της ΕΕ στη μετανάστευση μέσω της ενίσχυσης της συνεργασίας με τις χώρες εταίρους προτεραιότητας. Το πλαίσιο, μέσω του συνδυασμού άμεσων και περισσότερο μακροπρόθεσμων μέτρων, αποσκοπεί στη διάσωση ζωών, στην καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων και στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης.

Τον Απρίλιο του 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωσή της με τίτλο «Ζώντας με αξιοπρέπεια: από την εξάρτηση στην αυτονομία· Αναγκαστικές εκτοπίσεις και ανάπτυξη»¹⁶, ενισχύοντας την αναπτυξιακή **προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τις αναγκαστικές εκτοπίσεις**. Το πλαίσιο πολιτικής, το οποίο περιλαμβάνει την παροχή στήριξης τόσο στους εκτοπισθέντες πληθυσμούς όσο και στις κοινότητες υποδοχής, αποτέλεσε σημαντική συνεισφορά της ΕΕ στην Παγκόσμια Ανθρωπιστική Διάσκεψη Κορυφής που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2016 και διέπει τη χρηματοδοτική ενίσχυση της ΕΕ στον τομέα των αναγκαστικών εκτοπίσεων.

Όσον αφορά τη **χρηματοδοτική ενίσχυση** και λόγω της ραγδαία μεταβαλλόμενης κατάστασης της μετανάστευσης όπως περιγράφηκε ανωτέρω, κινητοποιήθηκε γρήγορα η χρηματοδότηση της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς ύψους 3 δισ. EUR από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της που συντονίστηκε από τη Διευκόλυνση της ΕΕ για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία¹⁷ και το Περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης¹⁸. Στα τέλη του 2016, καταρτίστηκαν επίσης δύο σύμφωνα με την Ιορδανία και τον Λίβανο, τα οποία συνέβαλαν στην παροχή εκπαίδευσης και απασχόλησης στους εκτοπισθέντες λόγω της συριακής κρίσης στις κοινότητες υποδοχής τους.

¹³ COM(2015)240 final της 13.5.2015

¹⁴ <http://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

¹⁵ COM(2016)385 final της 7.6.2016

¹⁶ COM(2016)234 final της 26.4.2016

¹⁷ Απόφαση C(2015)9500 της Επιτροπής

¹⁸ Απόφαση C(2014)9614 της Επιτροπής

Πρόγραμμα για την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης

Το πρόγραμμα για την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης στο πλαίσιο της θυρίδας για το **Κέρας της Αφρικής** του καταπιστευματικού ταμείου για την Αφρική αποσκοπεί στη βελτίωση της διαχείρισης σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω προγραμμάτων δημιουργίας ικανοτήτων και μέσω της παροχής εξοπλισμού σε κυβερνητικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία του Χαρτούμ (συνεχής διάλογος για ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης και της κινητικότητας). Παρέχεται στήριξη για την παραγωγή και χρήση στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη μετανάστευση, για τη διερεύνηση, τη δίωξη και την εκδίκαση υποθέσεων λαθραίας διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων και για τη βελτίωση της διαχείρισης των συνόρων. Παρέχεται επίσης συνδρομή για την ανάπτυξη πολιτικών σχετικά με τη λαθραία διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων, για τη διασφάλιση της προστασίας των θυμάτων και για αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τους κινδύνους της παράτυπης μετανάστευσης, καθώς και επιλογές για νόμιμη μετανάστευση και κινητικότητα.

Το καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική¹⁹ ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2015 και παρέχει ένα νέο εργαλείο εφαρμογής για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης. Επιτρέπει στην ΕΕ να είναι περισσότερο από κάθε άλλη φορά συντονισμένη, ευέλικτη και ευπροσάρμοστη σχετικά με τις πραγματικές επιτόπιες ανάγκες. Κατά το πρώτο έτος της λειτουργίας του, το καταπιστευματικό ταμείο για την Αφρική κατέστησε δυνατή την έγκριση περισσότερων από 100 έργων ύψους άνω του 1,5 δισ. EUR.

Σχέση ασφάλειας και ανάπτυξης

Ο μηχανισμός συμβολής της ΕΕ στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP) ανταποκρίνεται σε ανάγκες αντιμετώπισης κρίσεων που συνδέονται με την ασφάλεια ως προϋπόθεση για την αναπτυξιακή συνεργασία. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από τον IcSP προάγουν την ασφάλεια μέσω της παροχής στήριξης στη διαμεσολάβηση, την οικοδόμηση της ειρήνης, την παροχή μερισμάτων της ειρήνης, την καταπολέμηση της εμπορίας και διακίνησης όπλων, μέσω της στήριξης του τομέα ασφάλειας, καθώς και μέσω άλλων συναφών δράσεων.

Τον Ιούλιο του 2016, προτάθηκε τροποποίηση του IcSP για να μπορέσει η ΕΕ να επεκτείνει τη συνδρομή της στο πλαίσιο του IcSP ώστε να συμπεριληφθεί σε αυτό η **ανάπτυξη ικανοτήτων για την ασφάλεια και την ανάπτυξη (CBSD)**, με μεγαλύτερη έμφαση στη σχέση ασφάλειας-ανάπτυξης κατά τον σχεδιασμό των προγραμμάτων του²⁰. Η εν λόγω τροποποίηση θα επιτρέψει στην ΕΕ να παράσχει εκπαίδευση και καθοδήγηση, μη θανατηφόρο εξοπλισμό και βελτιώσεις των υποδομών, καθώς και στήριξη, σε έκτακτες περιστάσεις, στους στρατιωτικούς φορείς των χωρών εταίρων, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης διαδικασίας μεταρρύθμισης του τομέα ασφάλειας ή οικοδόμησης ικανοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη. Αυτό συνάδει με τον πρωταρχικό στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης, εφόσον υπάρχει συναίνεση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ενδιαφερόμενης χώρας εταίρου ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση είναι αναγκαία για τη διατήρηση ή τον εκ νέου καθορισμό των αναγκαίων συνθηκών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων σε περιόδους κρίσης και σε ευάλωτα και αποσταθεροποιημένα πλαίσια.

Σχέση ανθρωπιστικής βοήθειας και ανάπτυξης

Η ΕΕ προσδίδει μεγάλη σημασία στη σχέση ανάμεσα στην ανθρωπιστική βοήθεια, που είναι αναγκαία ως άμεση απάντηση σε καταστάσεις κρίσης, και στην περισσότερο μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή δράση. Η σχέση ανθρωπιστικής βοήθειας-ανάπτυξης είναι πολύπλοκη και απαιτεί αυξημένο συντονισμό.

¹⁹ Απόφαση C(2015)7293 της Επιτροπής

²⁰ COM(2016)447 final/2 της 5.7.2016

Το κοινό θεματολόγιο για την ανθρωπιστική βοήθεια και την ανάπτυξη αναφέρεται επί μακρόν ως **Σύνδεση Αρωγής, Αποκατάστασης και Ανάπτυξης (ΣΑΑΑ)** και αποτελεί βασικό στόχο της διεθνούς συνδρομής. Η ανάγκη για περαιτέρω επενδύσεις στην εν λόγω προσέγγιση επιβεβαιώθηκε στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Μαΐου 2016 σχετικά με την Παγκόσμια Ανθρωπιστική Διάσκεψη Κορυφής²¹.

Για παράδειγμα, πρέπει να υπάρξει ταχεία συντονισμένη δράση για να αντιμετωπιστεί η πρόκληση της σταθεροποίησης στο Ιράκ μετά το Da'esh. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει συντονίσει ανθρωπιστικές και αναπτυξιακές δράσεις προκειμένου η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη να ληφθεί υπόψη στα πρώιμα στάδια της διαδικασίας, ενώ οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν καταρτίσει από κοινού ένα **συνολικό πρόγραμμα δράσης** το οποίο θα ενσωματώνει όλες τις δραστηριότητες και τα σχέδια σε μία βασική αντίληψη της ΣΑΑΑ, ούτως ώστε να επιτευχθεί περαιτέρω από κοινού προγραμματισμός με τα κράτη μέλη και άλλους ομονοούντες χορηγούς.

²¹ <http://www.consilium.europa.eu/el/meetings/fac/2016/05/12/>

3. Λογοδοσία και αποτελέσματα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά και υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ δράσεων σε όλο τον κόσμο, μέσω του **πλαισίου αποτελεσμάτων της ΕΕ όσον αφορά τη διεθνή ανάπτυξη και τη συνεργασία**.

Ακολουθεί μια επιλογή συνολικών αποτελεσμάτων που αποδίδονται σε έργα και προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ τα οποία ολοκληρώθηκαν από τα μέσα του 2015 έως τα μέσα του 2016.

Δράση της ΕΕ – Βασικά αποτελέσματα το 2016

Χρηστή διακυβέρνηση

923 000 άτομα επωφελήθηκαν άμεσα από τα προγράμματα δικαστικής συνδρομής, τα οποία ήταν καίριας σημασίας για την εξασφάλιση της ισότητας ενώπιον του νόμου, παρέχοντας το δικαίωμα σε συνήγορο και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.

Πρόληψη των συγκρούσεων, οικοδόμηση της ειρήνης και ασφάλεια

314 000 άτομα επωφελήθηκαν άμεσα από προγράμματα με ειδικό στόχο την υποστήριξη των μη στρατιωτικών διαδικασιών οικοδόμησης της ειρήνης μετά τη σύγκρουση και/ή την πρόληψη των συγκρούσεων.

Βιώσιμη γεωργία, επισιτιστική ασφάλεια και διατροφή

1 118 000 άτομα έλαβαν αγροτικές συμβουλευτικές υπηρεσίες για να προσδώσουν αξία στο προϊόν τους και να βελτιώσουν τους δεσμούς μεταξύ γεωργών και αγορών.

Ενέργεια²²

Δόθηκε σε 1 103 000 άτομα πρόσβαση σε υπηρεσίες βιώσιμης ενέργειας.

Εκπαίδευση

84 000 εκπαιδευτικοί έλαβαν κατάρτιση, γεγονός που δημιούργησε μια βάση για μελλοντική μάθηση και δεξιότητες.

Υγεία

Διανεμήθηκαν 165 000 000 κουνουπιέρες επεξεργασμένες με εντομοκτόνο για την πρόληψη της εξάπλωσης της ελονοσίας.²³

Φυσικοί πόροι, περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

12 694 000 εκτάρια προστατευμένων περιοχών έτυχαν διαχείρισης προκειμένου να διασφαλιστεί η βιολογική ποικιλότητα και να διατηρηθεί η φυσική κληρονομιά.

Μεταφορές

Κατασκευάστηκαν, αποκαταστάθηκαν ή συντηρήθηκαν 4 100 χλμ. οδικού δικτύου για την καλύτερη πρόσβαση στις μεταφορές, ιδίως για τις πλέον μειονεκτούσες ομάδες.

Απασχόληση και κοινωνική προστασία

198 000 άτομα επωφελήθηκαν από προγράμματα επαγγελματικής και εκπαιδευτικής κατάρτισης (ΕΕΚ)/ανάπτυξης δεξιοτήτων και άλλα ενεργητικά προγράμματα για την αγορά εργασίας που αποσκοπούσαν στη βελτίωση της απασχολησιμότητας, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας στις χώρες-εταίρους.

²² Δεν περιλαμβάνει αποτελέσματα από μεικτές επενδύσεις

²³ Η συνεχιζόμενη στήριξη της ΕΕ στο Διεθνές ταμείο για την καταπολέμηση του AIDS, της φυματίωσης και της ελονοσίας συνέβαλε στα εν λόγω αποτελέσματα.

Ανάπτυξη του εμπορίου και του ιδιωτικού τομέα

13 000 επιχειρήσεις απέκτησαν πρόσβαση σε πιστώσεις, ώστε να αποφύγουν τους κινδύνους και να κάνουν επενδύσεις.

4. Παγκόσμια εμβέλεια

Στην Αφρική

Τον Απρίλιο του 2016, η Επιτροπή της Αφρικανικής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συναντήθηκαν στην Αντίς Αμπέμπα για να συζητήσουν τομείς προτεραιότητας της κοινής στρατηγικής Αφρικής/ΕΕ²⁴, συμπεριλαμβανομένης της μετανάστευσης, της ειρήνης, της ασφάλειας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ενίσχυση της συγκεκριμένης στρατηγικής εταιρικής σχέσης Αφρικής-ΕΕ αποτέλεσε βασική προτεραιότητα πολιτικής και συνεργασίας το 2016, και η ΕΕ συνέχισε τις προσπάθειές της για ενίσχυση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε ολόκληρη την Αφρική. Στην κοινή ανακοίνωση «**Μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού**»²⁵ παρουσιάζεται ένα όραμα για τη μετατροπή της εταιρικής σχέσης σε μια ισχυρή συμμαχία η οποία θα μπορέσει να συμβάλει αποτελεσματικά στην οικοδόμηση ειρηνικών, σταθερών, ευημερούντων και ανθεκτικών κρατών και κοινωνιών σε ολόκληρη την ήπειρο.

Η συνεργασία της ΕΕ με την Αφρική στον τομέα της **ειρήνης και της ασφάλειας** ενισχύθηκε σημαντικά το 2016 με την παροχή ουσιαστικής στήριξης στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της ειρήνης στην Αφρική (ΜΣΕΑ) για την ενίσχυση της Αφρικανικής Αρχιτεκτονικής Ειρήνης και Ασφάλειας και για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων υποστήριξης της ειρήνης υπό την ηγεσία της Αφρικής, όπως η πολυεθνική κοινή ειδική ομάδα κατά της Boko Haram (MNJTF).

Καταπολέμηση της λαθροθηρίας μέσω του MIKES

Το έργο Minimising the Illegal Killing of Elephants and other Endangered Species (Ελαχιστοποίηση της παράνομης θήρευσης ελεφάντων και άλλων ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση - MIKES) αποσκοπεί στη δημιουργία αξιόπιστων και αμερόληπτων δεδομένων σχετικά με την κατάσταση και τις απειλές κατά βασικών απειλούμενων ειδών στην **Αφρική, την Καραϊβική και τον Ειρηνικό**, στη βελτίωση της επιβολής του νόμου για την καταπολέμηση της λαθραίας θήρευσης και εμπορίας άγριων ζώων, καθώς και στη δημιουργία ενός

συστήματος απόκρισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για ξαφνικές αυξήσεις της παράνομης θανάτωσης και εμπορίας.

Παραχώρηση φωτογραφικού υλικού: APN Michael Lorentz

Το Καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική σε δράση: Σαχέλ και λίμνη του Τσαντ

Έως το τέλος του 2016 είχαν εγκριθεί 65 έργα ύψους 918,5 εκατ. EUR στο πλαίσιο του **τμήματος του καταπιστευματικού ταμείου για την Αφρική για το Σαχέλ και τη λίμνη του Τσαντ**, το οποίο καλύπτει σημαντικές χώρες προέλευσης και διέλευσης για τη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένων του **Μαλί, του Νίγηρα, της Νιγηρίας και της Σενεγάλης**. Τα έργα περιλαμβάνουν την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πλέον ευάλωτων ομάδων στις χώρες προέλευσης, την προώθηση της απασχόλησης των νέων, την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας, τη στήριξη του έργου της κοινωνίας των πολιτών για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης, καθώς και την επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια, τις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης και την κοινωνική προστασία.

²⁴ https://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/continental-cooperation/joint-africa-eu-strategy_en

²⁵ JOIN(2016)52 final της 22.11.2016

Στις υποψήφιες χώρες

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολούθησε να εφαρμόζει τη μεσοπρόθεσμη **πολιτική της για τη διεύρυνση**, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση για την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2016²⁶. Εξακολουθεί να δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην αρχή «προτεραιότητα στα θεμελιώδη ζητήματα» κατά τη διαδικασία προσχώρησης, στο πλαίσιο της οποίας κυρίαρχα ζητήματα αποτελούν το κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα, η ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, καθώς και η οικονομική ανάπτυξη.

Στην Ευρωπαϊκή Γειτονία

Το 2016 χαρακτηρίστηκε από την ανάπτυξη της **αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ)**²⁷. Η ΕΠΓ ανάγει σε σημαντική πολιτική προτεραιότητα της ΕΕ τη σταθεροποίηση στις γειτονικές χώρες της ΕΕ. Το προηγούμενο έτος η ΕΕ ενίσχυσε τις σχέσεις της με τις χώρες της ΕΠΓ δρομολογώντας διαπραγματεύσεις σχετικά με προτεραιότητες εταιρικής σχέσης με τους ανατολικούς και τους νότιους γείτονές της. Προωθήθηκαν οι σχέσεις με την Ουκρανία, τη Γεωργία και τη Μολδαβία μέσω της συνεχούς εφαρμογής των αντίστοιχων συμφωνιών σύνδεσης. Το 2016 η Ευρωπαϊκή Ένωση συνέχισε τον πολιτικό της διάλογο με την Ένωση για τη Μεσόγειο με στόχο την προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας στον Νότο.

Το **Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης** ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 2014 με σκοπό τη χορήγηση συνεκτικής και ολοκληρωμένης ενωσιακής βοήθειας για την αντιμετώπιση της κρίσης. Αρχικά, το ταμείο επικεντρώθηκε γεωγραφικά στις γειτονικές χώρες της Συρίας: την Ιορδανία, τον Λίβανο και την Τουρκία, όμως το 2015 επεκτάθηκε και στο Ιράκ, καθώς και στα Δυτικά Βαλκάνια, ως τρίτες χώρες που επλήγησαν από την προσφυγική κρίση.

Έως το τέλος του 2016 το Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης είχε κινητοποιήσει 932 εκατ. EUR σε συμφωνημένες συνεισφορές, εκ των οποίων 815 εκατ. EUR προέρχονταν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, με συνεισφορές ύψους 92 εκατ. EUR από τα κράτη μέλη και 24 εκατ. EUR από την Τουρκία.

Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης: Υγεία, μέσα διαβίωσης και ανάπτυξη ικανοτήτων

Από ένα εμβληματικό πρόγραμμα ύψους 53 εκατ. EUR που εφαρμόζεται σε πέντε χώρες από κοινού με τον Ερυθρό Σταυρό/την Ερυθρά Ημισέληνο επωφελούνται τουλάχιστον 700 000 πρόσφυγες στην Τουρκία, τον Λίβανο, το βόρειο Ιράκ, την Ιορδανία και την Αίγυπτο, μέσω στοχευμένων έργων για τα μέσα διαβίωσης, την υγεία και την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Στην Ασία, την Κεντρική Ασία και τον Ειρηνικό

Το 2016 η συνολική στρατηγική έδωσε περαιτέρω ώθηση στην εμπλοκή της ΕΕ με την Ασία. Η συνολική στρατηγική αναγνωρίζει τους ιστορικούς δεσμούς της Ευρώπης με την Ασία και την άμεση σύνδεση μεταξύ ευρωπαϊκής ευημερίας και ασιατικής ασφάλειας. Η εμβάθυνση της συνεργασίας ΕΕ-Ασίας στον τομέα της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, καθώς και η βελτίωση της συνδεσιμότητας ΕΕ-Ασίας αποτελούν τομείς προτεραιότητας.

²⁶ COM (2016) 715 της 9.11.2016

²⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1334_el.htm

Η ΕΕ συνέχισε τις προσπάθειες για αύξηση της συνεργασίας με σημαντικούς φορείς παροχής βοήθειας εκτός ΕΕ στο πλαίσιο του θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών του 2030, ενώ κατά τη διάρκεια του 2016 ενισχύθηκαν οι στρατηγικές εταιρικές σχέσεις μέσω επιτυχών συνόδων κορυφής με την Ινδία, την Κίνα και την Ιαπωνία.

Η ΕΕ παρείχε σταθερή στήριξη για τη δημιουργία κρατικού μηχανισμού και τη συμφιλίωση στην Ασία, όπως για παράδειγμα στο Αφγανιστάν, τη Μιανμάρ και το Νεπάλ. Η ΕΕ φιλοξένησε την πολύ επιτυχημένη διάσκεψη των Βρυξελλών για το Αφγανιστάν, τον Οκτώβριο του 2016, όπου αναλήφθηκαν δεσμεύσεις ύψους άνω των 13 δισ. EUR.

Καταπολέμηση των επιπτώσεων του El Niño

Κατά τη διάρκεια του 2016, χορηγήθηκαν περίπου 550 εκατ. EUR σε άτομα που επλήγησαν από τις καταστροφικές συνέπειες του ακραίου καιρικού φαινομένου **El Niño** που εκδηλώθηκε το ίδιο έτος. Εκτός από την αντιμετώπιση της άμεσης απειλής λιμού και ξηρασίας, η χρηματοδότηση έλαβε επίσης μέτρα για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας και την αύξηση της επισιτιστικής ασφάλειας.

Στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική

Το 2016 στο πλαίσιο **ειρηνευτικής συμφωνίας μεταξύ της κολομβιανής κυβέρνησης και του κινήματος FARC**, έληξε η μακροβιότερη εσωτερική σύγκρουση στην παγκόσμια ιστορία. Κατά τη διάρκεια 50 ετών βίας, περισσότεροι από 200 000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και πάνω από πέντε εκατομμύρια αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους.

Η ΕΕ διαδραμάτισε βασικό διαμεσολαβητικό ρόλο στη συμφωνία, και τον Δεκέμβριο ξεκίνησε ένα νέο **καταπιστευματικό ταμείο για την Κολομβία** στο οποίο συμμετείχε ο πρωτοφανής αριθμός 19 κρατών μελών²⁸. Η εν λόγω πρωτοβουλία, η οποία βασίστηκε σε προηγούμενα επιτυχημένα μοντέλα καταπιστευματικών ταμείων, επιτρέπει τη συγκέντρωση πόρων, εμπειρογνώσιας και δράσεων και καθιστά εφικτή την ανάληψη περισσότερο στοχευμένων, συντονισμένων και υπεύθυνων δράσεων για τη στήριξη της ειρηνευτικής διαδικασίας η οποία θα δώσει νέες ελπίδες στον λαό της Κολομβίας.

Εναλλακτική ανάπτυξη στο Περού

Στο Περού, το πρόγραμμα εναλλακτικής ανάπτυξης στο Satipo (DAS) είναι ένα διμερές πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και την περουβιανή κυβέρνηση στο περουβιανό τμήμα του Αμαζονίου και στόχος του είναι να συμβάλει στη μείωση της φτώχειας, στην προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και στην παρεμπόδιση της παράνομης παραγωγής φύλλων κόκας. Το πρόγραμμα στηρίζει την καλλιέργεια εναλλακτικών προϊόντων από τους τοπικούς παραγωγούς, όπως ο καφές και το κακάο, και έχει ήδη διευκολύνει την πρόσβαση σε εθνικές και διεθνείς αγορές, βελτιώνοντας τα επίπεδα του εισοδήματος. Συμπληρώνεται από ένα πρόγραμμα για τη χορήγηση τίτλων ιδιοκτησίας, το οποίο θα ωφελήσει τις μελλοντικές γενιές επιχειρηματιών γεωργών.

²⁸ Κροατία, Τσεχική Δημοκρατία, Κύπρος, Γαλλία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιταλία, Ιρλανδία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Ισπανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Σλοβακία και Σλοβενία